

Gode bøger til højtlesning i indskoling

Anbefalet af Nicoline Dahlberg, Dan sklærerforeningens Hus

Anton og tingenes sjæl (2010).

Forfatter: Katrine Marie Guldager. Illustrator: Kirsten Raagaard. Billedbog, 32 sider. ABC Forlag.

Hovedpersonen Anton er en lille tænsksom fyr der mener tingene omkring ham har en sjæl. Når han hænger skoletasten på knagen, gør det ondt på den, og bukserne kan ikke lide at blive vasket i maskinen. Antons forældre synes det er noget pjat. Men det synes morfar heldigvis ikke. Katrine Marie Guldager har også skrevet *Anton og sorgens pil* (2008).

"Kirsten Raagaard skaber med sine kraftfulde illustrationer en meget klædelig, nutidig ramme om Guldagers tænsomme fyr. (...) "Anton og tingenes sjæl" er en vellykket fortælling med dybe rødder i børnelitteraturens romantiske tradition, hvor børn - og her også udvalgte bedsteforældre - er begavet med et særligt fintfølelse og empatisk væsen. Og det helt uden at blive sentimental."

(anmeldt af Mette Bechmann Westergaard, folkeskolen.dk)

"Katrine Marie Guldager har en direkte adgang til barnesindet. Hun øser af det i disse år med letlæste bøger og dem med mange billeder i. Tegner Kirsten Raagaard har fundet en varme og skarphed, hun ikke har haft før. Det er mesterligt. Og denne bog har bestemt en sjæl."

(anmeldt af Steffen Larsen, Politiken)

Pindsvinet der var lidt trist (2010).

Forfatter: Oscar K. Illustrator: Antonieta Medeiros. Billedbog, 28 sider. ABC Forlag.

Pindsvinet Humphrey er et sørgmodigt væsen. Hans mor døde da han var lille, hans bedste ven er forsvundet og

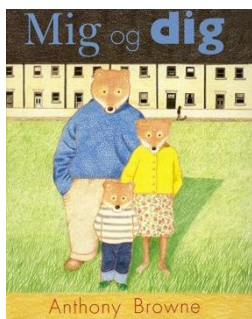
Humphrey kommer hele tiden til at tænke på noget så trist som børn der sulter og ingen hjem har. Men så en dag møder han veninden Vera. Desværre befinder hun sig på den anden side af en befærdet vej. Hun kalder på ham. Men tør han gå over?

”Den triste historie har fine billeder af Antonieta Medeiros, der brillerer med store panorama-billeder, små tegneserieagtige billeder, tankeboblebilleder... Det er bare flot. Det er en historie om ensomhed, om at være alene og om (manglende) mod. Ak – pointen må være, at man skal kysse den dag, man spidser munden.”

(anmeldt af Bent Rasmussen, SKOLEBIBLIOTEKET)

”Teksten udvikler sig væk fra det hyggevenodige mod en grum, men uklar slutning. Så man gør klogt i at læse den selv, før man læser den højt for børn. Billederne er lavet på groft strukturpapir, der giver en særlig stemning. Tegneren får alle nuancer af tristesse frem hos Humphrey, og han ikke er til at stå for, f.eks. da han synger »hmmf, hmmf« under stjernehimlen. Det er suverænt! Tilmed er teksten god og stram uden et ord for meget.”

(anmeldt af Kari Sønsthagen, Berlingske)

Mig og dig (2010).

Forfatter og illustrator: Anthony Browne. Oversat fra engelsk. Billedbog, 28 sider. Apostrof.

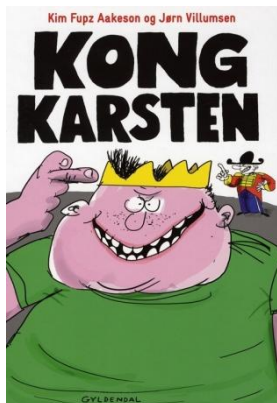
Bogen er en gendigtning af eventyret om Guldlok og de tre bjørne. En nutidig pige følger en rød ballon og ledes til bjørnens hus. Mange elementer er genkendelige fra det klassiske eventyr og mange nye er kommet til. En interessant oplæsningsbog til indskolingseleverne der vil elske at gå på jagt efter forskelle og ligheder mellem det klassiske eventyr og Brownes nyfortolkning.

”Bjørnefamilien fremstilles som indbegrebet af småborgerlig selvtilfredshed, mens pigen fra slummen, der havner i huset på jagt efter en løssluppen ballon, udgør den uforklarede mystik. (...) Historien er velkendt og så god som sædvanlig. Men mystikken er forfriskende og suverænt fornyet.”

(anmeldt af Tonny Hansen, folkeskolen.dk)

”Engelske Anthony Brownes »Mig og dig« er suveræn! (...)Eventyrets handling følges, men drejes og flyttes til nutiden i en rå forstad, lagt i munden på den mindste bjørn. Vi ser Guldloks historie uden tekst i bruntonede fotorealistiske ruder på venstresiden, mens bjørnefamiliens har fået fuldfarvede helsider til højre og med tekst. Synsvinklerne flettes ind i hinanden til en tankevækkende historie om to ensomme børn.”

(anmeldt af Kari Sønsthagen, Berlingske)

Kong Karsten (2010).

Forfatter: Kim Fupz Aakeson. Illustrator: Jørn Villumsen. Billedbog, 48 sider. Gyldendal.

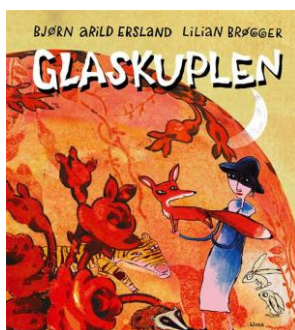
Karsten spiser store madpakker og er overvægtig. De andre børn i skolen driller ham og kalder ham "Gris". I virkeligheder er det bare fordi han har kongeknogler, siger hans far. I en drøm bliver Karsten virkelig til en konge. Nu bestemmer han alt og hævner sig på alle dem der plejer at mobbe ham i skolen. Men Karsten bliver træt af at mobbe. Tilbage i virkeligheden findes heldigvis den lille tynde Morten.

"Fupz fortæller underdrevet og primært med replikker, lige til oplæsning. Teksten er skævmuntert filosofisk, noget avistegneren Jørn Willumsen udbygger. Han tegner satirisk og lunt alt fra tristhed og græmmelse over undren til grådig magt i bløde linjer og skarpe farver."

(anmeldt af Kari Sønsthagen, Berlingske)

"Kim Fupz Aakeson skriver om alt i sine billedbøger. Han er hudløst nærværende om alt det svære, næsten altid med humoren som sympatisk ledsager. Han udvider grænsen for, hvad en billedbog kan handle om. Sædvanligvis elegant, drønende morsomt og skarpt, så teksten giver fantastiske oplevelser til både store og små. (...)Jeg savner at blive rystet og overrasket, og Kim Fupz Aakesons sædvanlige sprælske sprog. Det er ikke nok med en enkelt figenpålægsmad og en hofmarskal."

(anmeldt af Kenneht Jakobsen Bøye, nordjyske.dk)

Glaskuplen (2010).

Forfatter: Bjørn Arild Ersland. Illustrator: Lilian Brøgger. Oversat fra norsk. Billedbog, 32 sider. Alma.

Hver nat samler en gammel dame døde dyr og insekter langs vejen. En dag finder hun også en død pige på vejen. Den gamle dame tager dem alle sammen med sig og placerer dem i en glaskuppel, hvor de på ny får liv. En mand følger den gamle dames spor og ledes til glaskuplen. Han kan tilsyneladende ikke komme ind.

Er det mon pigens far?

”Uden føleri, omklamring eller sentimentalitet hverken på tekst- eller billedsiden. Bogen serverer indirekte spørgsmål til samtale på stribe: Er f.eks. glaskuplen en trøst eller det modsatte? Teksten er ligefrem og spændstig, og billederne visualiserer kontrasten mellem rå virkelighed og glaskuplens skønhed og tilføjer lethed i form af formildende humor. En god bog!”
(anmeldt af Kari Sønsthagen, Berlingske)

”Det er en bog fuld af fortolkningsmuligheder for de lidt større billedbogslæsere. Kompromisløs, fordi den accepterer døden som et vilkår og fastholder, at der er en uoverstigelig grænse imellem liv og død. Og smuk, fordi den så klart viser, at det aldrig kun er døden, det handler om. Døden findes, men det gør skønheden, lyset og kærligheden også.”
(anmeldt af Sara Nørholm, Kristeligt Dagblad)

Marias dukke (2010).

Forfatter: Morten Dürr. Illustrator: Lars Gabel. Billedbog, 32 sider. Høst & Søn.

Maria, hendes bror og deres ven Manolo er gadebørn og lever af at samle skrald. Alt hvad de finder af værdi skal afleveres til nogle voksne. En dag finder Maria en dukke hun ikke nænner at skille sig af med. Desværre er Maria dårlig til at lyve overfor de voksne da hun prøver at skjule dukken, og det får nogle voldsomme konsekvenser. Men måske er det alligevel godt for noget. Man aner et lille håb i historiens slutning.

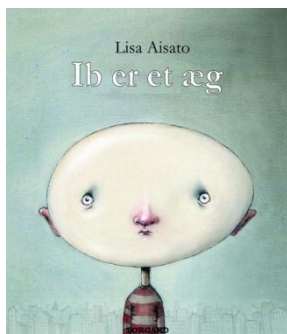
”Historien om Maria er tænkt som en billedbog for børn i indskoling. **Marias dukke** er måske som udgangspunkt et pædagogisk projekt om at ville vise privilegerede børn (og voksne), hvordan det er at være barn med andre kort på hånden, hvilket gøres elegant uden pegefingre, der stritter. Morten Dürr er en social engageret forfatter, der med sine fortællinger forstår at skrive vigtige og ærlige historier, som altid er både et spejl og et vindue for læseren.

Morten Dürr skriver historier, der rumler, men de er aldrig uden håb. Selvom vi ikke får serveret en klokkeklar *happy end* for Maria og hendes storebror, vinker lidt lys forude, uden at det bliver søgt eller urealistisk.”

(anmeldt af Zenia Johnsen, fortællingen.dk)

”Billederne gør læseren ramt - af vrede, af ømhed, af spørgsmål i hobetal. Bogen er en nær fortælling om et fjernt børneliv, men også om de nære overlevelsesskatte, ethvert barn har krav på at møde i et fællesskab. (...) Det er meningsfuldt at arbejde med børns rettigheder, når man har bøger som denne til indskolingens elever.”

(anmeldt af Jens Raahauge, folkeskolen.dk)

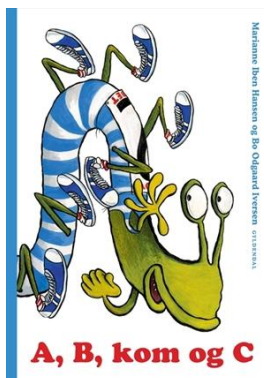
Ib er et æg (2011).

Forfatter og illustrator: Lisa Aisato (oversat fra norsk). Billedbog, 36 sider. Torgard.

Ib er en ængstelig dreng der er bange for en hel masse: for at falde, for at cykle, for at blive ramt af grankogler i skoven og for at have gymnastik i skolen. Ibs hoved er nemlig et æg der kan knuses når som helst. Men da Ib mødes pigen Sif, sker der noget. Noget der kan hjælpe Ib ud af hans ensomhed og isolation. Ib bliver så forelsket at hans æggehoved bliver hårdkogt, og så ser verden anderledes ud. (Bogen er nomineret til den norske **"Kritikerprisen"** for bedste børne- og ungdomsbog 2010).

"Historien er både sprø, trist, vakker, poetisk, absurd og morsom. Den har imidlertid en lykkelig slutt. Odd [Ib] blir forelsket. De varme følelsene gjør egget hardkøkt, og Odd [Ib] kan leve ut sine drømmer. Illustrasjonene til Aisato er nydelige, mens historien både er gripende og hysterisk morsom. Denne boka har klassikerpotensial!"
(anmeldt af Foreldre og Barn, Norge)

"Aisato er allerede en ytterst dyktig bildebokforfatter som makter å lage litt annerledes bildebøker uten at de på noen måte er negativt sære. Både bilde og tekst gjør inntrykk, og for de helt små barna kan man lese bildene på mange måter. Dette er en intens, kompleks og vellykket bildebok. Denne vil man huske, og den viser oss hvordan bildeboka kan være nyskapende kunst som kan appellere til en bred målgruppe."
(anmeldt af Aasta Marie Bjorvand Bjørkøy på, barnebok.no)

A, B, kom og C (2011).

Forfatter: Marianne Iben Hansen. Illustrator: Bo Odgaard Iversen. Billedbog, 64 sider. Gyldendal.

En ABC-bog hvor hvert bogstav får et rim med på vejen. Forfatteren Marianne Iben Hansen har tidligere udfoldet sin rytmiske sprogsans i udgivelserne *Hvad er en evighed?* (2011), *Axel elsker biler* (2007) og *Nanna Nokkefår får nok* (2006).

"Dansk, når det er allerbedst!"
(anmeldt af Steffen Larsen, Politiken)

”Mange har givet et bud på en ny ABC, der kan tage kampen op med Halfdan Rasmussens stil-sættende 'Halfdans ABC' fra 1967, og ved at benytte sig af samme nonsensdigtning, kommer Marianne Iben Hansen da slet ikke uden om sammenligningen: Hun gør det rigtig godt, med sin ABC's energifyldte og underholdende sproglighed, men nogen klassiker bliver den nok ikke. (anmeldt af Line Beck Rasmussen, Information)

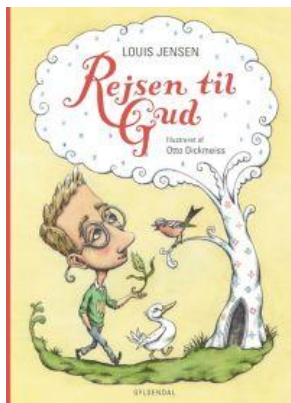

Mit lykkelige liv (2011). Forfatter: Rose Lagercrantz. Illustratør: Eva Eriksson. Oplæsningsbog, 139 sider. Høst & Søn.

Dunne samler på lykkelige øjeblikke. Men der er også noget i Dunnes liv som er mørkt og ulykkeligt. Dunne har nemlig mistet sin mor. Med sine fine sort-hvide illustrationer akkompagnerer Eva Eriksson på fornem vis og understøtter tekstens følelsesunivers.

”Små og store hverdagshændelser fortælles enkelt, ligefremt og med lune. I tillæg er Eriksson en sand mester i at få hele registeret af følelsesudtryk frem i sine rundhovedede personer ved hjælp af diminutive streger og prikker. En glad-i-låget bog!” (anmeldt af Kari Sønsthagen, Berlingske Tidende)

”Sommetider er verden voldsom ved Dunne. Som dengang hendes mor døde af sygdom. Men andre gange er verden fantastisk, og ligesom de fleste børn svinger hun mellem yderpunkter, suger indtryk til sig og lærer af det, der sker. 'Mit lykkelige liv' er en menneske- og barneklog bog, man bliver varm indeni af at være sammen med.” (anmeldt af Dorte Hygum Sørensen)

Rejsen til Gud (2011).

Forfatter Louis Jensen. Illustrator: Otto Dickmeiss.

Billedbog, 28 sider. Gyldendal.

En dreng begiver sig sammen med et græsstrå ud i den vide verden for at finde Gud. På vejen slutter der sig en sur and, en bogfinke og en død soldat. Turen er lang og hård, og hvor befinder Gud sig overhovedet? På ganske overraskende vis finder de Gud til sidst.

”En lille, smuk og modig bog, hvor der vil være mere end nok at snakke om, hvad enten læseren er et barn i indskolingen, udskolingen eller en på 70 – eller om man tror på Gud eller ej!”
(anmeldt af Bent Rasmussen, Skolebiblioteket)

”’Rejsen til Gud’ fortælles fra et luftlag, hvor historier for mindre børn normalt ikke færdes. Men den er med i en tendens til at skrive direkte, alvorligt og kort om de store ting. Det gør bl.a. Kim Fupz og Morten Dürr. Men Louis Jensen har helt sin egen stemme. Uden brug af store ord.”
(anmeldt af Steffen Larsen)